

ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ (*)

Ἡ Ζαχαρούλα. Παραπήρε ἡ γλώσσα μου. Ἄς εἶναι λοιπόν. Ὄντας ἡ μακαρίτισα ἡ κυρούλα μου γένησε τὴ μάνα μου, ἔξυπνη γυναίκα δισχωρέστηνε, εἴξερε πού τὴν τρίτη νύχτα ἔρχονται οἱ μοῖρες καὶ μοιρένουνε καὶ τοὺς ἔτοιμασε ἕνα τραπέζι νὰν τίς καλοπιάσει πού λέτε. Καὶ τί καλούδια δὲν τοὺς εἶχε; Εἴξερε καὶ τὰφκιανε ἡ μακαρίτισα ἔτσι ὄμορφα· δηλαδὴ τὸν παλαιηκὸ καιρὸ εἶτανε ἀλλιῶς ὁ κόσμος κι οἱλοι εἶχανε τὰγαθὰ τους καὶ τὰ καλὰ τους καὶ φκιάνανε ὅ,τι θέλανε. Ἦρθανε πού λέτε οἱ μοῖρες τὴν τρίτη νύχτα κ' ἡ κυρούλα μου τίς καρτέραγε ξαπλωμένη στὸ κρεβάτι της κάνοντας τὸν κοιμισμένο καὶ ροχαλιζοντας σάματις νὰ εἶτανε στὸ πρωτοῦπνι. Πρῶτο πού εἶδανε οἱ καλές σου οἱ μοῖρες εἶτανε τὸ τραπέζι. Ρίχνονται πού λέτε ἀπάνου του καὶ τρώνε τὰ χίλια καλούδια πού εἶτανε νὰ γλύφεις τὰ δάχτυλά σου. Τοὺς εἶχε κ' ἕνα μεγάλο μπουκάλι κρασί παλαιηκὸ ἔξι χρονῶνε. Φάγανε ἤπιανε τὴν τερλικόσανε καλὰ καλὰ φκαριστηθήκανε καὶ με τὸ παραπάνου καὶ πήγανε κοντὰ στὴ μωρουδίτσα τὴ μάνα μου, δισχωρέστησε κ' ἔφτούνη, καὶ τὴ μοιράνανε. Ἡ κυρούλα ἀπὸ τὸ κρεβάτι της τόσο τὰφτί της (κάνει με τὰ δυὸ της δάχτυλα τὸ σημάδι) νάκούσει τὴν καλομοιριά της τσοῦπρα της. Λέει ἡ πρώτη μοῖρα :

Χαρὰ στὴ μάνα τὴν καλὴ πού ὄμορφα μαγερέβει
φέρνω γιὰ τὴν τσοουπούλα της χαιράμενο χαμητέρι.

Ἦστερις περνάει ἡ δέφτερη καὶ λέει :

Στὸ σπῆτιν ὅπου ἐφάγαμε πέτρα δὲ θὰ ρυῖσει
κ' ἡ κόρη πού μοιρένουμε θὰν τὸ χιλιοστολίσει.

Τελεφταία πέρασε κ' ἡ τρίτη μοῖρα κ' εἶπε :

Τὸ γέλιο ἀπὸ τὰγέλιμα της ποτὲς νὰ μὴ στερέψει
κι ἂν κλάψει διαμαφτόπετρα ὄχ τὸ μάτι της νὰ πέσει.

Ἡ κυρούλα πέταγε ἀπὸ τὴ χαρὰ της κάτου ἀπὸ τὸ πάπλωμα· τὰνασήχισε λιγούλι καὶ κρυφοκοίταγε. Τίς εἶδε πού λέτε Ἦστερις νὰ συζητᾶνε σιγὰ σιγὰ σὰ νὰ θέλανε νὰποφασίσουνε κάτι σπουδαῖο. Καὶ βγάλανε Ἦστερις ἕνα δαχτυλίδι μέφτὰ διάμαντόπετρες πᾶστραφτε σὰν Πούλια τὰφίσανε στὸ τραπέζι πού φάγανε κ' ἤπιανε καὶ τὸ μοιράνανε κ' οἱ τρεῖς τους πάλε χωριστὰ ἡ καθεμιὰ.

(*) Κοίταξε ἀριθ. 480 καὶ 481.

Νὰν τὸ κρατάει νὰν τὸ φυλάει ποτὲς νὰ μὴν τὸ χάσει
καὶ δὲ θὰ πάθει τίποτις κι ὁ κόσμος νὰ χαλάσει.

Τὰφίνουμε κληρονομιά κ' ἡ κόρη στὴ γενιά της
νὰ στέλνει καὶ στὰγκόνια της ἀπ' οἴλα τὰγαθὰ της.

Κι ἀνοίξανε τὴν πόρτα νὰ φύγουνε πού λέτε...

Ἡ Σωτήρης (διακόβοντάς τη). Δὲν εἶπες μάνα
τεῖπε ἡ τρίτη μοῖρα.

Ἡ Ζαχαρούλα (μὰνατριχίλα). Ἄ ναί. Ἡ τρίτη
μοῖρα εἶπε... ἂ ναί εἶπε :

Μὰ ὅποιος τὴ δόξα του ἀρνηθεῖ καὶ πάει νὰ τὸ ξεκάμει
κάρθεῖ ἡ Νεράιδα τοῦ Βουνοῦ καὶ πίσω νὰν τὸ πάρει !

(τὴν φκιάνουν κλάματα).

Ἡ Γιαννάκης. Γιατί κλαῖς μάνα ;

Ἡ Ζαχαρούλα. Κάτι θυμήθηκα· (βγάνει ἀφαι-
ρεμένη καὶ ξέστοχη ἀπὸ τὸν κόρφο της τὸ μαντύλι
της καὶ τὰπλόνει νὰ σκουπίσει τὰ μάτια της. Πέ-
φτει τότες τὸ δαχτυλίδι ἀπὸ τὸ μαντύλι χωρὶς νὰν
τὸ καταλάβει κανένας τους καὶ κυλάει στὸ στρώμα
τοῦ Γιαννάκη. Ἡ Ζαχαρούλα ἀφοῦ σκουπίστηκε
ξανάδαλε τὸ μαντύλι στὸν κόρφο της)...

Ἡ Σωτήρης. Δὲ θὰ τὸ πεις ὡς τὸ τέλος ;

Ἡ Ζαχαρούλα (μὲ κουράγια). Φύγανε τότες πού
λέτε οἱ καλές σας οἱ μοῖρες. Σηκόθηκε τότες ἡ κυ-
ρούλα μου ἡ λεχώνα κι ἀδράζει τὸ δαχτυλίδι καὶ
τὸ κρύβει στὸν κόρφο της οὔτε τίμιος ἔβλε... (ἐξακολου-
θεῖ ἀκεφα) Μεγάλωσε ἡ μάνα μου κἔγεινε πεντά-
μορφη. Ὅπως εἶπανε οἱ μοῖρες τὸ χιλιοστολίσει τὸ
σπιτικό τους· εἶτανε τὸ βλογημένο σπῆτι στὸν τόπο
μας. Κι ἀπὸ τί δὲν τοὺς φύλαξε τὸ δαχτυλίδι ; οὔτε
ἀρώστειες τοὺς ἔπιανε οὔτε τίποτις. Γλύτσαν ἀπὸ
τὸ θανατικὸ πούπεσε τότες. Ἀπὸ τὸ σεισμὸ πού γί-
νηκε. Στὸ σφεῖρι πού λέτε δὲν ἔπαθαν τίποτις, μού
δηγότανε ἡ μακαρίτισα. Μιὰ νύχτα μπλοκάρανε οἱ
Τουρκαλάδες στὸ χωριὸ πού οἱ ἄντρες λείπανε στὸν
πόλεμο. Σοῦλα τὰ σπῆτια χουμήσανε τὰ θεριά καὶ
τὰ καταστρέψανε· ἀπὸ τὸ δικὸ τους οὔτε πέρασαν κα-
θόλου. Μόνο τὴν ἀδγὴ τοῦ Θεοῦ πού οἱ Τουρκαλά-
λάδες εἶταν πᾶ φεβγάτοι με τὸ φόβο μὴν ἔρθουνε
οἱ ἄντρες, τότε πού λέτε μάθανε καὶ κείνες τὴν κα-
ταστροφή της νύχτας καὶ τὴν εἶδανε με τὰ μάτια
τους.... (πάλε σταματάει· ἔπειτα γέρνει τὸ κεφάλι
της κοντὰ στὸ κεφάλι τοῦ Γιαννάκη καὶ τὸνὲ βλέ-
πει ἀφαιρεμένο καὶ με βουρκομένα μάτια). Γιόκα
μου δὲν τὴν ἀκοῦς τὴν ἱστορία ;

Ἡ Γιαννάκης (πού συνέρχεται). Πῶς δὲν τὴ ἀκῶ.

Ἡ Ζαχαρούλα. Ἄμ γιατί εἶσ' ἔτσι ;

Ἡ Γιαννάκης. Ξέρεις μάνα τί συλοηζόμουνα ;

Ἡ Ζαχαρούλα. Τί συλοηζόσουνα ;

Ἡ Γιαννάκης. Συλοηζόμουνα.... Συλοηζόμουνα

πού ἄμα εἶμουν μικρὸς κι ἄκουγα τούτη τὴν ἱστο-
ρίαν ἔλεγα πάντα μέσα μου: Παναγία μου ἢ μάνα
μου νάρνηθεὶ τὴ δόξα τοῦ δαχτυλιδιοῦ καὶ νὰ πάει
νὰν τὸ ξεκάμει....

Ἡ Ζαχαρούλα (ξαφνιαζόμενη). Ἄμ γιατί γυιό-
κα μου;

Ὁ Γιαννάκης. Γιὰ νάρθει ἢ Νεράηδα τοῦ Βουνοῦ
καὶ πίσω νὰν τὸ πάρει....

Ἡ Ζαχαρούλα (σαστισμένη). Μὰ γυιόκα μου
γιατί;

Ὁ Γιαννάκης. Παιδιάστικη σκέψη μάνα: θάρεθα
τότες πού θὰν τὴν ἐπιανα στὰ χέρια μου τὴν Ἄνε-
ράηδα τοῦ Βουνοῦ.... Ἔτσι καὶ τώρα μούρθε ἄξα-
φνα ἢ θύμησή της....

Ἡ Ζαχαρούλα (συχότερη). Ἄκου τί συλογίζότα-
νε! (ὁ Σωτήρης κοιτάζει τὸ Γιαννάκη παράξενα).

Ὁ Γιαννάκης. Μοῦ πέρασαν ὅλα ἀφτὰ ἀπὸ τὰ
μάτια μου σὰν ὄνειρο καὶ τᾶς λεπὰ ζωντανά.

Ὁ Σωτήρης. Μάνα εἶναι ἀληθινὰ Νεράηδες
στὸν κόσμο;

Ἡ Ζαχαρούλα. Πῶς δὲν εἶναι.

Ὁ Σωτήρης. Δὲ ντρέπεσαι μάνα πούναι τίποτες
ἀπ' ἀφτὰ πού λένε. Εἶναι ψέματα κ' οἱ Νεράηδες κ'
οἱ Καλικαντζάρου κι οὔλα ἐφτοῖνα τὰ παλαιηκά.
Οὔτε γὼ οὔτε κανένας ἄλλος τὰ εἶδε ποτές του.

Ἡ Ζαχαρούλα. Τὰ γλέποννε μονάχα οἱ ἀλαφρό-
σκιστοι.

Ὁ Σωτήρης. Ἄμ δὲν εἶναι κι ἀλαφρόσκιστοι.

Ὁ Γιαννάκης. Εἶναι Σωτήρη εἶναι! Ἐγὼ τίς
ἔχω τόσες φορές ἰδομένες τίς Ἄνεράηδες (ὁ Σωτή-
ρης τὸν κοιτάζει ξιπασμένος). Ναι καὶ τίς Ἐωθιές
καὶ τίς Λάμνιες (παραπονετικά λίγο). Μόνο στὴν
κορφὴ τοῦ Βουνοῦ δὲν ἀνέβηκα πούναι τὰ χιονοχι-
σμένα παλάτια τῆς Ἄνεράηδας τοῦ Βουνοῦ. Ναι τὴν
ἀπάτητη κορφὴ μονάχα δὲ θὰ ἰδῶ (βυθίζεται πάλι
σὸννερα).

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΙΑΝΗΣ ΚΑΜΠΥΣΗΣ

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΔΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΜΟΥΓΚΟΣ

(Σὰν Παραμυθία)

Ἔτανε μουγκός, μὰ ἓνα παλληκάρι, ἓνα ναυτό-
πουλο σὰν τὸν ἥλιο, ξανθογόυρο καὶ γλυκόμματο
τόσο, πού ἔθαμπώνανε τῆς κάθε κυρὰς τὰ μάτια,
σὰν τὸ ἀντικρύζανε.

Τὸν εἶδε στὴν κουπαστή, περνώντας ἀπὸ τὸ μῶ-

λο τοῦ νησιοῦ κάποιος ξένο κορίτσι, μεστωμένο, μα-
γευτικά ἐλκυστικό, καμαρωμένο, σὰν τριχρονήτικο
πεῦκο στὸ ἀγεράκι τοῦ ὄροσεροῦ μπάτη.

Ὁ μουγκός σὰν νὰ μὴν τὸν πολύμελε γιὰ τὸ
ἀντίκρουσμα μιᾶς τέτοιας νεράϊδας, τὴν ἐκοίταζε μὲ
τὴν ἀδιάφορη ἐκείνη ματιὰ τοῦ ἀπελπισμένου ἀπὸ
τὴ γυναίκα, ἢ τοῦ μπουχτισμένου ἀπὸ τὰ τέτοια κα-
μώματα....

Ἡ κοπέλλα ξετρελλαμένη σὰν τὸ πουλάκι πού
λιάνοτρέμει στὴ μαγικὴ ματιὰ τοῦ ἀστρίτη, λὲς θᾶ-
περτε.... στὴν ἀγκάλη του τὴ θαλασσοδαρμένη, ἀν
δὲν εἶτανε καὶ ἐκεῖνος στὴν κουπαστή, καὶ ὁ μῶλος
τὴν ὄρα ἐκείνη πολύκομος.

Κ' ἐφυγεν ἢ κοπέλλα, καὶ ὁ μουγκός ἐκάθισε
στὸ κατὰστρωμα, σὰν ἀποκαμωμένος, μὲ κάτι χτύ-
πους στὴν καρδιά του, σφυριὰ ἀλύπητα....

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα τὸ τρεχαντήρι ἐφυγε ἢ
ὄμορφα ξαναπερνώντας τὸ μαθε. Ἡ κοπέλλα δὲν τᾶ-
βγαλε πέρα· στὰ ὕστερὰ μαθαίνει πῶς εἶτανε μουγ-
κός.... Κρίμα πού τὸ μαθε τόσα ἀργά· θὰ εἶτανε πε-
θαμμένη ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, στίς ἀγκάλες τοῦ
ἀμίλητου ἔρωτά της!

Σπέτσες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

(ΕΒΕΝΟΦΑΝΗΣ)

Ἄστράφτουνε τὸ πάτωμα, τὰ χέρια, τὰ κυλίαι·
πλεχτὰ στεφάνια τοὺς φορεῖ τοὺς καλεσμένους ὁ ἓνας,
κι ἄλλος προσφέρει μυρωδιές μέσα σὲ μυρογάλι·
κροντήρι στέκει ὀλόγεμο μεθυστικὴ εὐφροσύνη,
κι ἄλλο κρασί μὲς σὲ σταμνιά μοσκοβολαεὶ ἀπ' ἀνθια,
πούναι γλυκόπιστο, ἀλαφρό, καὶ δὲ σοῦ φέρνει ζάλη·
κι ἀνάμεσα σκορπᾶ εὐωδιὰ περίσσια τὸ λιβάνι·
παρέκει, ὀλόγλυκο, νερό, καθάριο, χρουσταλλένιο·
πλάγι, ψωμιὰ ξανθά, κι ὀμπρὸς ἀρχοντικὸ τραπέζι.
πού τὸ βαφαίνει τὸ τρεῖ ζιὰ τὸ πρῶν τὸ μέλι·
στὴ μέση στέκεται ὁ βομὸς χοιμένος στὰ λουλούδια·
κι ἀπ' τὰ τραγοῖδια ἀντιλαλεῖ κι ἀπ' τὴ χωρὰ τὸ σπίτι.
Πρῶτα, στὴν εὐθυμία τους, τὸ θιὸ νὰ ἱμνοῦν οἱ ἄντρες,
μὲ καλοσημαντοὺς σκοποὺς καὶ μὲ πρεπάτα λόγια·
κι ὄντας πὰι χύσουνε σπονδές, ἢ πρώτη εὐχή, πού πρέπει
νὰ κάνουν, εἶναι νὰ εἰμποροῦν τὰ δίκια νὰ ἔχτελοῦνε.
Ντροπὴ δὲν εἶναι τὸ πιωτό, μὰ νὰ μπορῆς νὰ φτύσῃς
στὸ σπίτι δίχως ὀδηγὸ καὶ γέριες τρεμούλες·
κ' ἐκεῖ τὸν ἄντρα νὰ παϊνᾶς, πού καὶ πιόμενος φέρνει
λόγια καλὰ στὴ μνήμη του καὶ τιμημένες πράξεις·
πού πόλεμους δὲν κυβερνᾶ Τιτάνων καὶ Γιγάντων,
οὔτε Κενταύρων, ποῦπλασαν σὲ περασμένα χρόνια·
κι οὔτε μαλώματα ζητᾶ, πού σὲ καλὸ δὲ βγαίνουν.
Ὅμως καλὸ ναι τοὺς Θεοὺς πάντα σὲ δόξα νᾶχης.

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ